

**DOMĀT.
DARĪT.
ZINĀT.**

Kā pirmsskolā skolotājs izzina bērna zināšanas, pieredzi, prasmes un intereses, lai plānotu mācības atbilstoši bērna mācīšanās vajadzībām

2023. gada 28.martā

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Arita Lauka, *Skola2030* vecākā eksperte

Liene Rolanda, *Skola2030* vecākā eksperte

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Semināra sesijas mērķis

Padziļināt izpratni par vērtēšanu mācīšanās atbalstam:

- lai piedāvātu bērniem grupā diferencētas mācību darbības, vērtēšanā nepieciešams iegūt pēc iespējas precīzāku informāciju
- pirmsskolā visbiežāk bērnu sniegumu vērtē vērojot bērnu, viņa darbības un darbus, sarunājoties ar bērnu

Vērtēšanas mērķi

Formatīvs

Summatīvs

**Tradicionālā
vērtēšanas
piramīda**

**Vērtēšana mācīšanās
uzlabošanai**

Mācīšanās novērtēšana

**Pārveidotā
vērtēšanas
piramīda**

**Vērtēšana mācīšanās
uzlabošanai**

Mācīšanās novērtēšana

Tradicionālās un pārveidotās vērtēšanas sistēmas attēlojums mācību procesā

Formatīvo vērtēšanu īsteno

- skolotājs, lai noteiktu bērna mācīšanās vajadzības un sniegtu papildu atbalstu bērnam, plānotu un uzlabotu mācīšanu;
- bērns, lai uzlabotu mācīšanos, patstāvīgi vērtētu savu un cita sniegumu

Kā vērtē un kā dokumentē vērtējumu

Vērtēšanas metodiskie paņēmieni

Novērojums

Saruna ar pieaugušo vai bērniem

Aptauja

Eksperiments

Vizualizēšana

Uzdevuma veikšana

Refleksija

Vērtējuma dokumentēšanas rīki

Kritēriju lapa

Snieguma līmeņu apraksts

Paraugs

Piezīmes

Attīstības/snieguma skala

Darbu mape/ kolekcija

Kā novērtēt kompleksu sniegumu?

Kompetence jeb lietpratība (zināšanu, prasmju, ieradumu kopums) ir mācīšanās rezultāts, kuru demonstrē kā kompleksu sniegumu.

Kompleksa sasniedzamā rezultāta apguvi bērns demonstrē darbībā.

Kompleksu sniegumu mēra, izvēloties atbilstošus uzdevumus, izvirzot kritērijus snieguma izvērtēšanai un aprakstot snieguma kvalitātes līmeņus.

Kompleksa snieguma vērtēšana

Sasniedzamais rezultāts:

Salīdzina divas vai vairāk ēkas pēc formas, lieluma un celtniecībā izmantotajiem materiāliem.

Kritēriji:

- Saprotami un secīgi apraksta ēkas izskatu, raksturo ēku un to daļu formu.
- Salīdzina ēkas pēc lieluma, augstuma, platuma.
- Nosauc ēkas celtniecībā izmantotos materiālus.

Kā vērtē un kā dokumentē vērtējumu

Vērtēšanas metodiskie paņēmieni

Novērojums

Saruna ar pieaugušo vai bērniem

Aptauja

Eksperiments

Vizualizēšana

Uzdevuma veikšana

Refleksija

Vērtējuma dokumentēšanas rīki

Kritēriju lapa

Snieguma līmeņu apraksts

Paraugs

Piezīmes

Attīstības/snieguma skala

Darbu mape/ kolekcija

Satura vienība	Plānotais bērnam sasniedzamais rezultāts		
	1. posms	2. posms	3. posms
Figūru īpašību, novietojuma un raksturojošo lielumu izpēte	Atšķir priekšmetu apaļas un stūrainas formas apkārtējā vidē.	Praktiskā darbībā apkārtējā vidē izzina ģeometriskās plaknes figūras (riņķi, trijstūri, četrstūri) un telpiskus ķermeņus (lodi, kubu, piramīdu) un raksturo to formu.	Izzina ģeometriskās figūras, to skaitā telpiskus ķermeņus, raksturo to formu, saista ar atpazīstamiem objektiem, vēro tos no cita skatpunkta (no augšas, no sāniem).
	Praktiskā darbībā atšķir jēdzienus <i>uz, zem, pie, aiz</i> .	Nosauc objekta atrašanās vietu telpā, lietojot jēdzienus <i>virs, zem, pie, aiz, blakus</i> .	Nosauc objektu atrašanās vietu telpā un plaknē, lietojot jēdzienus <i>virs, zem, pie, aiz, blakus, pa labi, pa kreisi</i> .

Caurviju prasmes	Sācis apgūt	Turpina apgūt	Apguvis	Apguvis padziļināti
	Izrāda vēlmi palīdzēt pieaugušajam izdarīt kaut ko labu, iepriecināt pieaugušo. Mācās ievērot vienotus, vienkāršus noteikumus; priecājas, ja izdodas tos izpildīt, bēdājas, ja tas neizdodas.	Palīdz pieaugušajam izdarīt kaut ko labu, apzināti cenšas iepriecināt pieaugušo. Piedalās kārtības noteikumu izveidē un apspriešanā, zina to nepieciešamību, ar atbalstu tos ievēro.	Atšķir labu rīcību no sliktas; vajadzības gadījumā sniedz emocionālu un praktisku atbalstu; apzināti cenšas iepriecināt citus. Piedalās kārtības noteikumu izveidē un apspriešanā, saprot un pieņem tos, vairuma gadījumu tos ievēro.	Ir motivēts palīdzēt, atbalstīt citus un darīt labu. Piedalās kārtības noteikumu izveidē un apspriešanā, spēj pamatot to nepieciešamību, ievēro pieņemtos noteikumus.

Pirmsskolas izglītības posmi	Sasniedzamā rezultāta apguves līmeņu apraksti			
	Sācis apgūt	Turpina apgūt	Apguvis*	Apguvis padziļināti
1.	Darbojas ar telpisku celtniecības materiālu.	Darbojas ar telpisku celtniecības materiālu, norāda apaļas un stūrainas formas detaļas.	Atšķir priekšmetu apaļas un stūrainas formas apkārtējā vidē.	Atrod noteiktas formas priekšmetus (apaļš, stūrainš).
2.	Norāda uz riņķi, trijstūri, četrstūri.	Atrod pēc formas (riņķa, trijstūra, četrstūra) līdzīgus priekšmetus.	Praktiskā darbībā apkārtējā vidē izzina ģeometriskās plaknes figūras (riņķi, trijstūri, četrstūri) un telpiskus ķermeņus (lodi, kubu, piramīdu) un raksturo to formu.	Patstāvīgi atrod un nosauc ģeometriskās plaknes figūras (riņķi, trijstūri, četrstūri) un telpiskus ķermeņus (lodi, kubu, piramīdu); raksturo to formu, salīdzina ar objektiem apkārtējā vidē.
3.	Nosauc ģeometriskās figūras, dala tās un no daļām saliek citas figūras pēc parauga.	Atrod pēc formas līdzīgus priekšmetus, dala un saliek ģeometriskās figūras, pēc savas ieceres no ģeometriskajām figūrām konstruē vienkāršus tēlus plaknē.	Izzina ģeometriskās figūras, to skaitā telpiskus ķermeņus, raksturo to formu, saista ar atpazīstamiem objektiem, vēro tos no cita skatpunkta (no augšas, no sāniem).	Patstāvīgi dala ģeometriskās figūras, saliek tās no daļām, rada sižetiskus tēlus, salīdzina objekta izskatu no dažādiem skatpunktiem, spriež par priekšmeta formas un pielietojuma saistību.

Matemātikas mācību joma

Atjaunots: 29.12.2022

Saite

Lejupielādēt

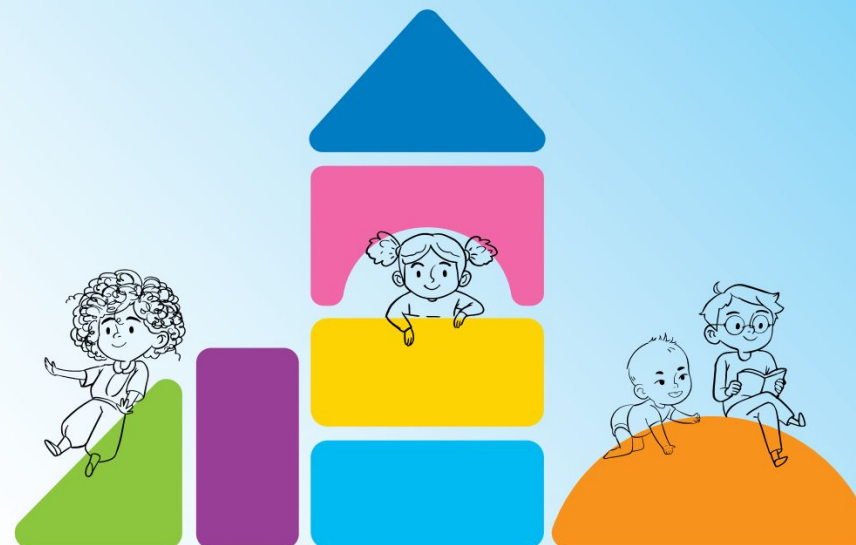
mape.gov.lv

UNESCO

Otrā UNESCO Starptautiskā konference par pirmsskolas aprūpi un izglītību (WCECCE) Taškentā, 2022.gada novembrī.

World Conference on Early Childhood Care and Education

#EducationStartsEarly

14-16 November 2022
Tashkent, Republic of Uzbekistan

Education
2030

SKOLA
2030

Bērna darbības novērojumi

Lieve Leroy, izglītības konsultante (Vjetnama, Ruanda):

Skolotājiem jāpalīdz iemācīties novērot bērnus darbībā un reflektēt par novēroto - garantija prakses pilnveidošanai.

Nigērijas pieredze. **Vērtēšanas pamatā ir novērojums.** Skolotāji novēro:

- ko un kā bērni dara ar rokām,
- kā bērni zīmē un glezno,
- kā bērni sazinās ar citiem.

Sasniedzamais rezultāts: iesaistās grupas darbības un organizē citus

1. Novērtējiet katra bērna sniegumu
2. Izvirziet nākamo sasniedzamo rezultātu

mape.gov.lv

Meklēt pēc kategorijas

PIRMSSKOLA

13 >

SĀKUMSKOLA

<https://mape.gov.lv/catalog/materials/6EB90B93-B0CF-400C-B599-FBA6E32F510D/view>

12. pielikums. Kvalitatīva mācību procesa pazīmju piemēri

Mācību vide	Bērna darbība	Skolotāja darbība		
		Plānošana	Vērtēšana	Mācīšana
Pozitīvas attiecības starp bērniem un starp bērniem un pieaugušajiem. Vide ir bērnam fiziski un emocionāli droša, katrs jūtas piederīgs. Bērni jautā, interesējas, eksperimentē, kļūdas uztver kā mācību iespēju. Bērniem pieejami daudzveidīgi mācību materiāli, tādi, kas rosina pētīt, domāt un radoši izpausties. Mācību materiāli atbilst aktuālajam tematam, bērnu prasmēm un interesēm. Bērni iesaistās vides iekārtošanā, vizuālu gatavošanā, ikdienas darbos. Mācību vidē redzams mācību process: bērnu darbi ir gan iesākti un turpināmi, gan pabeigti un izvērtēti. Bērnu darbi atšķiras pēc būtības. Mācību vide tiek mainīta atbilstoši vajadzībai. Mācības notiek gan telpās, gan ārā.	Pauž pozitīvas emocijas, risina konfliktus. Sadarbojas ar citiem bērniem, vienojas, piekāpjas, dalās. Aktīvi, neatlaidīgi, cītīgi un ar pārliecību darbojas. Darbojas individuāli, mazās grupās, visi kopā. Pārzina telpu, zina, kur atrast nepieciešamos materiālus un rīkus bez pieaugušā palīdzības. Zina, ko mācās, ko prātīs un zinās mācību rezultātā (sasniegamo rezultātu). Patstāvīgi īsteno savu ideju vai veicamo uzdevumu. Jautā izzinošus jautājumus, interesējas. Piedalās lēmumu pieņemšanā, izvēlas materiālus un darbības. Radoši īsteno savas idejas. Izmanto savas prasmes, zināšanas, izpratni praktiskā darbībā (zīmē, līmē, būvē, stāsta, skaidro). Var paskaidrot, ko dara, kā kaut ko zina.	Plāno, izmantojot vērtēšanā iegūto informāciju. Plāno kopā ar kolēģiem. Plāno, ar kādām darbībām bērns sasniegs izvirzīto sasniegamo rezultātu. Plāno, ko darīs bērns, nevis tikai skolotājs. Plāno, kā iekārtos vidi, lai bērni varētu patstāvīgi vingrināt prasmes, konstruēt zināšanas un veidot izpratni. Plāno prasmju un zināšanu apguvi mācību jomās, caurviju prasmju attīstību un vērtībās balstītu ieradumu veidošanu. Plāno, kā integrēs sasniegamos rezultātus. Plāno laiku, kad bērni darbosies patstāvīgi. Plāns ir elastīgs: aktualizējams, papildināms, pagarināms vai saīsināms.	Novēro bērna darbības, uzklausa bērna teikto. Veic pierakstus par novērojumiem. Vērtē katra bērna individuālo progresu. Vērtē bērna priekšzināšanas, esošās prasmes, lai plānotu katram bērnam atbilstošus sasniegamos rezultātus. Pārzina tipiskās vecumposmu pazīmes un prasmju attīstības secību, lai plānotu nākamās attīstības un mācību darbības. Iesaista bērnu vērtēšanas kritēriju izveidē. Veic pašrefleksiju, vērtē īstenoto mācību efektivitāti.	Rada iespējas bērnam pašam izzināt, saprast, atklāt. Sarunājas ar vienu, vairākiem bērniem un visu grupu. Uzdod atvērtus jautājumus. Darbojas kopā ar bērniem, tiem blakus, nevis tikai demonstrē priekšā. Piedāvā bērniem vairākas idejas izvēlei. Modelē savā darbībā to, ko sagaida no bērniem, komentē savas darbības. Māca tās prasmes, kuras bērns vēl nav apguvis. Palīdz bērniem meklēt atbildes uz viņu jautājumiem, nevis sniedz gatavas atbildes. Sniedz konstruktīvu atgriezenisko saiti. Strādā kā viens no komandas, nedominē.

Skolotāja darbība vērtēšanai

- **Novēro** bērna darbības, uzklausa bērna teikto.
- Veic pierakstus par novērojumiem.
- Vērtē katra bērna individuālo progresu.
- Vērtē bērna priekšzināšanas, esošās prasmes, lai plānotu katram bērnam atbilstošus sasniedzamos rezultātus.
- Pārzina tipiskās vecumposmu pazīmes un prasmju attīstības secību, lai plānotu nākamās attīstības un mācību darbības.
- Iesaista bērnu vērtēšanas kritēriju izveidē.
- Veic pašrefleksiju, izvērtē īstenoto mācību efektivitāti.

Kā varam atbalstīt skolotājus?

Lieve Leroy, izglītības konsultante (Vjetnama, Ruanda):

Skolotājiem jāpalīdz iemācīties novērot bērnus darbībā un reflektēt par novēroto - garantija prakses pilnveidošanai.

Paldies!